

1916-03-25

AFSENDER

Tyge Møller

MODTAGER

Helge Jacobsen

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
Paris

Modtagersted:
København

Arkivplacering:
Glyptotekets arkiv.

DOKUMENTINDHOLD

Langt brev med bl.a oplysninger om, at Rodin har givet sin samling til den franske stat. Tyge Møller tilbyder at skaffe Helge Jacobsen et eksemplar af Rodins 'Manden med den brækkede næse' for 5000 francs.

TRANSSKRIFTION

Besvaret for l'homme au nez-cassé af Fr. Poulsen [Frederik Poulsens skrift]

Paris

6. Av de la Motte-Picquet

d:25-3-16

4-4-16

Kære Hr. Jacobsen,

Jeg takker for kortet og har ventet nogle Dage på det lovede Brev; men da det ikke endnu er kommet vil jeg allerede nu skrive et Par Ord for at meddele Dem lidt "news from Paris", eftersom De er saa elskværdig at sætte Pris derpaa. Jo det har været haarde Dage siden Verdun, men Dage der har øget ens Kærlighed til dette pragtfulde modige og geniale Folk.

Jeg synes Folk, der har talt om fransk Dekadence, maa have en underlig Smag i Munden; men nu tænker jeg, at Menneskeheden over alt maa have indset, hvor fejlagtig den Opfattelse var. Så dybt, saa afgørende i Løgnens, Mordets, Vanviddets Afgrunde, Tyskland er faldet, saa højt "ad astra" er Frankrigs uplettede Fane hævet af dette Folk, der aldrig har svigtet Menneskehedens Sag. Hvad, der sker nu, begrundes Rigtigheden af det gamle Dichtum, at man har "to Fædrelande, sit eget og Frankrig". Jeg er meget lykkelig over ganske ung at have knyttet min Skæbne til dette Folk og dette Land og under vort Samarbejde for at skabe et

varigt Minde i Danmark om vor Tids franske Malekunst, er det mig kært at tænke på Deres og Deres Faders Kærlighed og Beundring for Frankrig. Jeg var under mit Ophold nærmest forfærdet over, hvor Tyskheden havde faaet Magt i Landet og jeg, der deler Fader Holbergs Mening "at al vor fortræd er tysk" følte mig kun oplivet, når jeg under mine smaa Besøg i Direktionsværelset paa Glyptoteket erfarede Deres forstående og oprigtige Interesse for alt det, der ligger mig saa stærkt paa Sinde. Jeg kan jo - af let forståelige Grunde ikke nu berøre franske politiske eller militære Forhold, jeg kan blot sige Dem, at

Stemningen her er tillidsfuld og at Officererne ikke har Lovord nok om deres Folk. "Man kunde knæle for Dem", sagde en Officer fra Verdun, idet

han, uden at vide det, brugte det samme Udtryk, hvori Kipling sammenfattede sin Beundring for "le poilu".

Det vil sikkert ikke forbauvse Dem at høre, at min lille Datter, Sonia, under disse Omstændigheder, har givet sit Hjærte til en ung Franskmand, der ligger ude i de yderste Skyttegrave, ikke langt fra Verdun. Jeg har endnu ikke faaet Kort sendt til Familjen i Danmark, saa De skal ikke omtale det til nogen. Jeg haaber, at derigennem noget af mit Liv direkte gaar over i den Nation,

2

med hvem jeg siden min ganske unge Alder har følt mig beslægtet og at det vil blive til fælles Lykke.

Paris grønnes, Foråret har holdt sit Indtog; fra Fronten sender Pierre (den unge Mands Navn) de første "pervenches" og Violer til Sonia.

Efter det historiske Møde af de Allieredes Førstemænd her i Paris håber vi alle paa en Afgørelse. Krigen som tiltager i Grusomhed - Tyskerne nægter sig jo intet i deres hovmodige Rasen, som skal knuses - trættes og koster for meget. At dræbe en Fjende er i denne Krig en Post paa 75000 francs. Jeg synes,

skønt jeg ønsker alle Tyskere Døden og Djævelen, at det er meget for dyrt at betale for noget så nedrigt og hæsligt som et tysk Lig.

Det vil interessere Dem at høre, at Auktionspriserne her ... sig meget høje. Jeg tjente ved en Auktion forleden paa tre maadelige Rembrandtske Raderinger som jeg havde købt i Danmark 900 francs. Jeg erindrer ikke, om jeg i mit sidste Brev omtalte, at vi har haft nogle Udstillinger her hvis Præg var en "union sacrée" som hængte Bonnat, Beronneau, Chabus og andre "Rædsler" Side om Side med Degas, Renoir, Marquet etc.

Resultatet var nærmest

uhyggelig, omend Tanken var smuk. I Kunstens underlige Rige har "l'union sacrée" endnu mindre at gøre end i Politikens Verden. Hos Petit har vi set en Udstilling af 35 nulevende Landskabsmalere, hvor især den gamle Guillaumin hævdede sig smukt. I blandt hans bedste Billeder var "Damiette", ogsaa kaldet "le terrain rouge" ou "le neutre de la terre", som Picasso kaldte det. Vi havde det i København. Jeg har formaaets dets Ejer, min Ven Hr. Bloch til at sælge det. (L'Ile Beser, der ogsaa var hjemme og som De talte om at købe, vil blot ikke sælge med mindre man bød ham en høj Pris 10.000 fr maaske) og selv da vil hans Hustru vist ikke. Men altsaa Damiette, som jeg og mange andre, Th. Duret f.Ex. anser for noget af Guillaumins bedste, kan De i Øjeblikket faa for 4500 francs. Da der er

andre, som har

et godt Øje til dette Arbejde, som Blok aldrig før har villet sælge, har jeg bedt ham holde mig det tilbage, indtil jeg fik Svar fra Dem, om De vilde have det. De er altsaa nok saa venlig at give mig Besked desangaaende saa hurtigt som muligt.

Ved samme Lejlighed lader De mig nok vide, om De ønsker nogle af de i mit sidste Brev omtalte Vollardske Udgifter??? Jeg er selv i Øjeblikket i Færd med at købe Litografier af Manet, Fo..., Renoir Cezanne. Hvis De har Tillid til mit Omdømme, er jeg villig til ved samme Lejlighed at købe disse Mestres nu snart sjældne Arbejder til Dem. De kan jo selv fastsætte en Købesum, 1000 eller 2000 francs f.ex.

Jeg synes, De skulde benytte Dem af Lejligheden nu hvor Francskursen er saa lav, saa det betyder noget.

3.

Om faa Aar vil disse Arbejder som nu koster 150 á 200 francs - enkelte 100, enkelte andre højere Priser end 200 - være ganske ufindelige. Hvis De gaar ind paa det, saa send mig Penge ned.

Rodin har givet sin Samling: Afstøbninger, Arbejder i Bronze etc, Tegninger af ham selv, samt Kunstværker og gamle Møbler etc, han har købt i Tidens Løb til den franske Stat, mod at de samles i "Hotel Biron" og bærer hans Navn: Musée Rodin". Dermed standser Tilførslen til Markedet af Rodinske Tegninger og De kan se, at jeg havde Ret, da

jeg fastholdt mine Priser paa Rodin-tegninger nu ophængte i Glyptoteket, hvis Værdi stiger meget betydeligt. Det er mig ikke destomindre kært at De beholdt "Centauren" som jeg for at dække min Hjemrejses Udgifter gav Dem til en Pris, der jo var meget betydeligt lavere end jeg først havde tænkt mig.

A propos! De bad mig en Gang om at skaffe Dem en Bronze af Rodins "L'homme au nez cassé": Jeg har fundet et Exemplar til 5000 fr. Men jeg tror nok, jeg kan finde et noget billigere. Det drejer sig om Exemplarer der kommer fra Rodin selv. Når han nu giver det til Staten, vil det maaske ikke være muligt at faa noget mere. Jeg kender ikke endnu Klausulerne i hans Gavebrev; men det blev underskrevet forleden Dag af Ministeren og Kunstneren. Jeg skal ved Lejlighed spørge Dayor [?] om, hvorledes det forholder sig. Vær saa venlig at sige mig, om jeg skal købe L'homme au nez cassé til Dem og hvad Pris De omtrent kunde tænke Dem at give. Hvis De ser Zeuthen og Weis beder jeg hilse. Da dette Brev er ganske personligt til Dem, ønsker jeg ikke at det rundsendes.

Saa snart jeg faar Hr Zeuthens Svar paa Courbetspørgsmaalet, skal jeg skrive et Brev om forskellige Oplysninger angaaende Renoir; jeg har i længere Tid studeret den Sag, set en Mængde Billeder etc. Jeg synes den betydelige Fordel ved Kursforholdene burde benyttes. Om noget stærkt Prisfald paa Kunst (:virkelig Kunst) bliver der næppe tale. Fra New York meddelels man, at mere end 700.000 Amerikanere har bestilt Plads i Cooks Office til en Rejse i Frankrig lige efter Freden. Vi vil gennem Tilrejsende tjene nok til at dække Krigsudgifterne - sans blague!! Hvem tror De vil hilse paa Kejseren, det Uhyre!!! Au revoir, kære Hr. Jacobsen
Deres hengivne Tyge Møller

Jeg har set smukke nye Malerier hos Asselin, der har været i ... (han er som brystsyg ikke Soldat) og lavet Akvareller!

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

Skæmmingen her er Lidskaal
og at Officererne ikke har
lovord nok om deres Færd.
Man kunde ønske for dem;
"sagde en Officer fra Verdun, idet
han, uden at vide det, tænkte
det samme Lidskaal, hvori
Kipling sammenfatter sin
Bemærkning for "Le poilu".
Det vil vistnok ikke forbyde
Dem at høre, at min
lille Datter, Sonia, med
disse Omstændigheder, har
givet sit Hjerte til en
ung Franskmand, der
ligger ind i de yderste
Skæbtegrave, ikke langt
fra Verdun. Jeg har endnu
ikke faaet Korte sendt
til Famieljen i Danmark,
saa De skal ikke outale
det til nogen. Jeg haaber,
at derigennem noget
af min Livs Lidskaal
gaar over i Deres Nation,

Besvaret
for Chienne og
net-Casse af Fr. Sørensen.

Paris.

6. St. de La Motte -
Requet.

2:25-3-16.
4-4-16.

Kære Hr. Jacobson,
Jeg bader for Korte og
har ventet nogle Dage
på det lovede Brev; men
da det ikke endnu er kom-
met vil jeg allerede nu
skrive en par Ord for
at meddele Dem lidt
nyheds fra Paris; efterhvert
som der er en elskværdig at
sætte sig derhen. Jo,
der har været hårde Dage
siden Verdun, men dog.
Der har øget en Kærlig-
hed til dette pragtfulde
modige og geniale Folk.

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

Jeg synes Folk, der har læst
om franske Dekadence, maa
have en underlig Smaa-
mund, naar de hører
sig, at Menneskerne over
alt maa have med sig, hvor
festligt den Opfattelse var.
Så dybt, saa afgørende i
døjenes, lieds, Værdighed
Afgrund, Tyskland er faldet og jeg, der deler Fader Holbergs
saa højt, ad aften "er
Frankrigs uglettede Tame
hævede af dette Folk, der
aldrig har sinnet Menneske-
hedens Sag. Hvad, der skete
om, begynder Røgtigheden
af det gamle Dikt, at man
har "to Fædrelande, sit eget
og Frankrig". Jeg er meget
hjelpekkelig over ganske mig
at have kunnet min Skæbne
af dette Folk og dette Land
og under vist Samarbejde
for at skabe et
varigt Minde i Danmark om
vort Tid franske Malerkunst
er det mig kært at berøbe
sig Dens og Dens Faders
Rørlighed og Beundring for
Frankrig. Jeg var under mit
Ophold i Danmark nærmest
forfærdet over, hvor Tyskland
havde faaet Maaght i Landet.
Min mening "at al vor Fortid
højst" folke mig kun opti-
vet, naar jeg under mine
smaa Besøg i Direktions-
verdensk fra Glyptotheket
erprede Dens forståelse og
oprigtige Interesse for
alt det, der ligger mig
saa sterkt paa Sinde.
Jeg kan jo - af et forstædt
Grund ikke en herrens
franske politiske eller
militære Forhold, jeg kan
blot sige Dem, at

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

et godt Gid det dette Alsidig, som
Blev altsidig for kan vellet sælge,
kan jeg altså have holdt mig
det Løbende, endelig jeg fik Løb
for Dem, om De vilde have
Det. De er altsaa nok saa
venlig at give mig Besked om
angående saa hurtigst, som
muligt.

Ved samme Lejlighed lader De mig
nok vide, om De ønsker nogle
af De i mit sidste Brev om
Læse Voksenske til Gaver ???
Jeg er selv i Gjæld til dem. Ford
med at købe Litografi
af Maquet, Forain, Renoir,
Cezanne. Altså De kan Tild
til mit Omdømme, at jeg vil
lig til ved samme Lejlighed
at købe disse Billeder nu.
saa det sjældne Arbejde til
Dem. De kan jo selv fastsætte
en Købesum, 1000 eller 2000
francs f. ex.

Jeg synes, De skulde længte
Dem af Lejligheden nu, hvor
Franskmand er saa lav,
saa det betyder noget.

med hvem jeg siden min
ganske unge Alder har
følt mig besværet af at
det vil blive det bedste
lykke.

Paris grøner, Foråret har
høstet sit Frugt i for Frank
saa de, Pierre (den unge Mand
Nåen)
De forår, perverche og Viter
de Louis.

Efter det historiske Billede af
De Allieredes Forskæmmede
i Paris har vi alle gaa
en Apparat. Krigen, som
tiltager i Grusomhed —
Tyskerne nægter sig jo ki-
det i deres kornmodige
Rasen, som skal kunn
— Brædder og Kopper for
meget. At dræbe en Fjend
er i denne Krig en Tord
paa 7500 francs. Jeg synes

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

, skint jeg ønsker alle Tydskers
Døds og Gævelen, at det
er meget for dyrt at betale
for noget så nedrigt og
hæsligt som et tygsk lig.

Det vil interessere dem
at høre, at Auktionsprisen
her holdes sig meget høje.
Jeg hjulde end en Auktion
fortiden paa tre mandlige
Rensbrændte Raderinger
som jeg havde købt i Dan-
mark 900 francs. Jeg erindrer
ikke, om jeg i mit sidste
Brev omtalte, at vi lige
haft nogle Udstikninger her
hvis Præz var en "Union sacrée"
som hængte Bonnat, Beron,
nean, Chabon og andre "Rads-
le" L. S. om Side med Oger,
Renoir, Mearpud etc.
Resultatet var overmest

sluggeligt, omend Taulen var
smukt. I Kunstens underlige
Rige kan "Union sacrée" endes
mindre at gøre end i Tønderens
Væder. Her Pekt har vi set en
Udstikning af 25 maleris Land-
skabsmalere, hvor i ser
en gamle Genskammer malet
af annekter. I blandt hans bedste
Billeder var "Dauisette", ogsaa
kaldet "Le herain rouge" og
enten "D. la herri", som Tiffers
kaldte det. Vi havde det i Køben-
havn. Jeg har formaaet det
Ejer, min Ven Hr. Bloch vil
at sælge det. (H. Th. Besser, der ogsaa
var ligesom og som de andre
at købe, vil blot ikke
selge med mindre man bød
højest 10.000 fr. (10.000 + måske)
Men allsa "Dauisette", som
jeg og mange andre, Th. Duret
f. S. anser for noget af Genskammer
mest bedste, kan de i Genskammer
Bibliotek faa for 4500 francs.
Da der er andre, som kan

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

skrive et Brev om for-
skellige Oplysninger angående
Ressourcer i Jern og Løsejere
Tid skubtes den Sag, der
en uendelig Billeder etc.
Fag synes den betydelige
Fordel ved Kursforholdene
burde benyttes. Om noget
stærkt Tilfald paa Kunst
(i: Viskulær Kunst) bliver der
meget Tale. Fra New York
meddeles man, at mere end
700.000 Amerikanske har
bestilt Rader i Cooks Office
for en Pris af Frankrig lige
dekker Frøden. Vi vil givetvis
tilrejsende hjerne nok til at
dække Krigsindgythene - sans
blager!! Hørm hvor de, der vil
hørm paa Kejseren, det elyge!!
Om revoirs, kan Hr. Jacobson
Deres hængsler
Z. H. H. H. H.

Om saa der vil disse Arbejder
som en Koster 150 i 200 francs
- enkelte 100, enkelte andre
højere Priser end 200 - men
ganske uendelige. Hvis
De gaar ind paa det, saa
send mig Tunge ned.

Rodin har gjort sin Samling
i: Afstøbninger, Arbejder i:
Bronze etc, Tegninger
af ham selv, samt
Kunstværker og gamle
Møbler etc, han har
købt i Tidernes Løb, til
den franske Stat, med
at de stables i "Hotel
de Biron" og hans Tans
Navn: Musée Rodin. Den
stanser Tilførsel til
Markedet af Rodinske
Tegninger og De kan
se, at de har de Rets, da

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

jeg fasthold mine Priser
paa mine Rodin-begynder
og opkøbte i Gipsstatuier
hvis Verdti ogsaa stige
meget betydeligt. Det er
mig ikke bekendt, om
at De beholder Centauren
som jeg for at dekke min
Hjemrejses Udgifter og
dem til en Pris, der jo
er meget betydeligt lavere
end sin først havde kostet
mig.
Proposer! De bad mig en
Gang om at skaffe Dem en
Bronze af Rodin: "L'homme
au nez cassé": Jeg kan find
et Exemplar til 5000.
Men jeg tror nok, jeg kan finde
et meget billigere. Det koster
sig om Exemplaret, der
kommer fra Rodin selv.
Men kan en given Art
til Staten, vil det måske

ikke være muligt at få noget
mere. Jeg kender ikke endnu
Klausulen i hans Gavebrev,
men det blev underskrevet
forleden Dag af Ministeren
og Kunstnere. Jeg skal ved
Leilighed spørge Dag om,
hvortil det forholder sig.
Vær saa venlig at sige
mig, om jeg skal købe
"L'homme au nez cassé" til
Dem og hvad Pris De ellers
kunne købe Dem at give.
Hvis De ser Zentlun og Wier
høder jeg tilse. Da dette
Brev er ganske personligt
til Dem, ønsker jeg ikke
at det rindbreddes.
Saa snart jeg får det
Zentluns svar paa Couplet-
spørgsmålet, skal jeg